

Plusdocument De Nieuwste School, Tilburg

De negen aandachtspunten

1 Waarom?

De school, De Nieuwste School te Tilburg, beschouwt het diploma voortgezet onderwijs als een prima start voor het vervolg, maar ziet competenties en competentieontwikkeling als voorwaardelijk voor een succesvolle studie en loopbaan. Daarom werkt de school vanaf de brugklas met veel aandacht voor competenties, ingebed in onderwijs en begeleiding. De school wil bereiken dat leerlingen zo goed mogelijk inzicht in de functies van competenties ontwikkelen en zo goed mogelijk zicht krijgen op de eigen competenties.

Met het plusdocument, op de school “Persoonlijk portret” genoemd, wil de school voor de leerlingen zelf zichtbaar maken hoe hun competentieontwikkeling gedurende de schoolloopbaan verloopt en de opbrengst vastleggen: een “diploma met betekenis”. Tevens ziet de school het plusdocument als een geschikt instrument om de visie van de school naar de medewerkers en direct betrokkenen (leerlingen, ouders) te concretiseren en de schoolontwikkeling te stimuleren en te onderhouden. De competenties van leerlingen tot ontwikkeling brengen is één doel; dat leerlingen het plusdocument kunnen gebruiken om bij de entree in het vervolgonderwijs, is een tweede doel. De gekozen vorm biedt de school overigens ook de mogelijkheid om bijzondere talenten van leerlingen te vermelden.

2 Voor wie?

Het plusdocument is een document voor alle leerlingen in alle leerjaren. Elk leerjaar werkt de leerling aan de ontwikkeling van zijn competenties volgens bepaalde routines (bijvoorbeeld werken met denkcirkels; werken met onderzoeksroutines: basiskennis opdoen, eigen leervraag stellen, onderzoek uitvoeren, presenteren, reflecteren). Aan het eind van elk schooljaar krijgt elke leerling een stand van zaken op papier. Aan het eind van het laatste leerjaar wordt het plusdocument als einddocument opgemaakt en aan de leerling meegegeven.

3 Wat?

Op het plusdocument (“Persoonlijk portret”) dat aan het eind van de schoolloopbaan aan de leerling wordt meegegeven, wordt in de eerste plaats een competentieprofiel van de leerling in woorden en grafisch weergegeven. Het gaat om het vijftal competenties onderzoek doen, samenwerken, betrouwbaarheid, presenteren, reflecteren. De competenties worden nader uitgewerkt in indicatoren of uitingsvormen waarin zij bij de leerling tot uitdrukking komen. Het plusdocument (“Persoonlijk portret”) bevat ook een reflectie van de leerling en van de mentor op de schoolloopbaan. Als tweede inhoudselement vermeldt het plusdocument (“Persoonlijk portret”) talenten en vaardigheden van de leerling en activiteiten waar de leerling aan deelgenomen heeft. Dit zijn hoofdzakelijk schoolgebonden/schoolgerelateerde of door de school gefaciliteerde extra’s. Het kan gaan om cognitieve programma’s die niet op de cijferlijst terecht komen zoals taalcertificaten (Anglia, DELF), maar ook om deelname aan en het uitvoeren van bijzondere activiteiten binnen de school (debatclub, beleggingsclub, dag van de technologie, dag van de creatie, deelname aan bezinningsdagen of studiedagen). Niet cognitieve, persoonlijke ontwikkeling krijgt een plek zoals deelname aan de leerlingenraad, de medezeggenschapsraad e.d.

De school vertrekt vanuit de gedachte dat activiteiten op het plusdocument komen waar de school een bemoeienis mee heeft gehad: regie, verantwoordelijkheid, faciliterend of ruimte gevend. De geldt in de eerste plaats voor de competenties, maar ook voor talenten en activiteiten. De school ziet het plusdocument (“Persoonlijk portret”) echter ook als een showcase van de leerling op het moment van diplomering. Waar de grens tussen binnen en buiten moet liggen, is onderwerp van gesprek.

4 Eigenaarschap

De school is eigenaar van het plusdocument en neemt de regie in het verzamelen van informatie. Zowel de leerling als de mentor dragen bij aan de informatie. Hiervoor worden verschillende portfolio’s gebruikt; de school werkt het komende jaar aan de transitie naar een portfolio dat meer mogelijkheden biedt voor het bijhouden van 21^e eeuwse vaardigheden en het opstellen van een showcase gemakkelijker maakt. De school maakt een duidelijk scheiding tussen het portfolio

(de verzamelde informatie) waarvan de leerling eigenaar is en het plusdocument (“Persoonlijk portret”) waarvan de school eigenaar is. Weliswaar bevat het plusdocument ook een eigen tekst van de leerling (een reflectie op de schoolloopbaan), toch is het de school die het competentieprofiel opstelt, zowel aan het eind van de schoolloopbaan als tussentijds aan het eind van een schooljaar.

5 Wijze van verzamelen

De informatie voor het plusdocument (“Persoonlijk portret”) wordt via twee lijnen verzameld. De eerste lijn is die van het mentoraat. De school beschikt over een intensief mentoraat, begeleiders met als kerntaak en dikwijls als enige taak, de persoonlijke begeleiding van leerlingen en de (niet inhoudelijke) begeleiding van onderwijsprocessen. In de onderbouw werkt de leerling aan diverse grote projecten waarin reflecties, beoordelingen, presentaties en eindproducten een plek krijgen. Tevens werkt de leerling met behulp van bepaalde testen, bijvoorbeeld Belbins teamrollen, aan het ontwikkelen van zelfinzicht. Producten, reflecties e.d. worden in een portfolio bewaard. De school verwacht ernaar toe te werken dat de mentor op gezette tijden de competentieontwikkeling bespreekt en beoordeelt en daarvan verslag doet aan het eind van het schooljaar. Overigens schrijft ook de leerling zelf een beoordeling. In de bovenbouw wordt dit proces verder verdiept, waarbij de school zoekt naar een manier om niet alleen de mentor, maar ook de docent (expert) een rol te geven. De tweede lijn is het creëren van een overzicht van bijzondere talenten, vaardigheden en deelname aan activiteiten. Deze worden geïnventariseerd aan het eind van de schoolloopbaan, waarbij de leerling de informatie aanlevert en onderbouwt met een certificaat of andere wijze van onderbouwing. De mentor verwerkt deze informatie, waarna de administratie voor de verwerking zorgt en er het plusdocument (“Persoonlijk portret”) van maakt op een mooi vormgegeven document.

6 Validering

Het competentieprofiel wordt door de school opgesteld op basis van jarenlange begeleiding door de mentor en zelfreflecties van de leerling. Wat betreft de bijzondere talenten, vaardigheden en deelname aan activiteiten, neemt de school voornamelijk zaken op die onder verantwoordelijkheid of onder regie van de school hebben plaatsgevonden, of die door de school gefaciliteerd zijn. De

informatie wordt door de leerlingen aangeleverd en door de mentoren marginaal getoetst. Bij bijzondere prestaties buiten de school vindt validering door de mentor plaats.

7 Vorm (informatierijkdom en uitstraling)

De school geeft het plusdocument uit als “Persoonlijk portret” van De Nieuwste School, op een door de school ontworpen document met serieuze, formele uitstraling. Het plusdocument wordt ondertekend door de rector en door de leerling en mentor. Het plusdocument (“Persoonlijk portret”) is een informatierijk document. Onderdelen zijn een algemene introductietekst van de rector, een profieltekst van de leerling met foto, woordwolk en een passend citaat met enkele persoonlijke woorden van de mentor. Vervolgens vermeldt het plusdocument de score op de leervaardigheden (competenties in een diagram met enige toelichting) en ten slotte worden van de activiteiten de benaming vermeld en het schooljaar waarin deze zijn uitgevoerd.

8 Productie

Het grootste deel van de praktische werkzaamheden om de gegevens t.b.v. het plusdocument te verzamelen, wordt door de mentoren uitgevoerd. Zij zorgen voor de beoordeling van de competenties en samen met de leerling voor de selectie van de gegevens voor het plusdocument. De administratie verwerkt de informatie en produceert de plusdocumenten op formeel papier. Het einddocument werd tot nu toe niet, maar wordt naar verwachting in de toekomst wel nog een keer ter controle aan de leerlingen voorgelegd voordat het definitief wordt uitgedraaid, op de tekst van de mentor na. Het document wordt plechtig uitgereikt bij de diploma-uitreiking. Voor het verzamelen van de informatie en het produceren van de showcase wordt een portfolio gebruikt. De school verwacht niet dat de school in de toekomst de informatie in het schooladministratiepakket gaat opslaan.

9 Communicatie

De communicatie over het plusdocument (“Persoonlijk portret”) is een standaard onderdeel van het schoolgebeuren. Mentoren besteden er in mentorlessen aandacht aan, op bijeenkomsten van medewerkers komt het thema aan de orde, evenals op de oudergesprekken. Het gaat daarbij niet om het plusdocument op zichzelf, maar

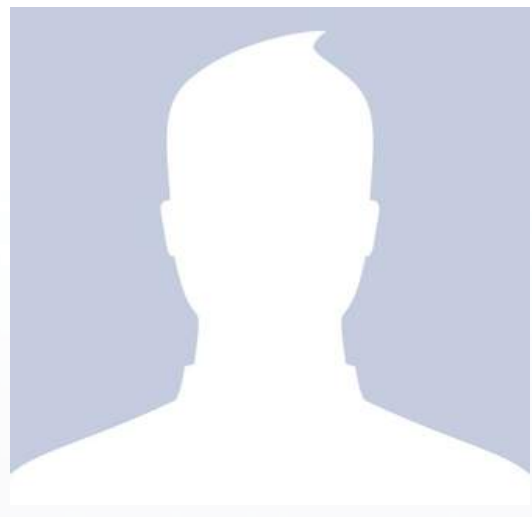
om competentieontwikkeling die daaraan ten grondslag ligt. Twee maal per jaar ontvangen ouders een digitale vorm en aan het eind van het jaar een papieren vorm van het plusdocument (“Persoonlijk portret”). Een link naar het portfolio wordt meegegeven. De gekozen structuur met drie maal jaarlijks aandacht voor het persoonlijk portret moet borgen dat de aandacht voor de competenties breed gedeeld is en blijft.

10 Ontwikkeltraject

De school is tien jaar geleden opgericht en heeft na de pioniersfase enkele jaren geleden een aantal aanpassingen doorgevoerd. Ook het plusdocument (“Persoonlijk portret”) heeft praktische aanpassingen ondergaan, maar de structuur is in de kern gelijk gebleven. De komende tijd werkt de school aan het onderbrengen in een rijkere portfolio-omgeving, het versterken van de rol van de docenten (experts) in de bovenbouw bij de begeleiding en het opnemen van talenten en activiteiten. Zo is dit plusdocument voortdurend in ontwikkeling.

De contactpersoon (ambassadeur) is Caecile van Gorp

Persoonlijk Portret

Met trots geven wij jou dit persoonlijk portret. Trots zijn we op jou omdat we samen hebben mogen werken aan een boeiende en inspirerende zoektocht naar onderwijs waarin de verwondering centraal staat.

Je hebt ontdekt dat leren niet (alleen) uit boeken komt. Leren begint bij een goede sfeer, een veilige omgeving, en vanuit het gevoel dat ook jij een mens bent die talent heeft.

Dit uitdrukken in cijfers vinden wij maar een armoedige weerspiegeling van wat jij echt waard bent. Daarom bieden wij je met genoeg, naast de cijferlijst en het diploma, een persoonlijk portret aan. Een portret dat jij zelf vorm hebt gegeven in de jaren dat je hier op DNS was, elk jaar ben je meer gevormd en dat zie terug je in jouw persoonlijke portret.

Op school zitten de mensen die samen de wereld vormen. Mensen die elkaar opvoeden, oplossingen verzinnen, doorlopend kansen bieden, troost bieden. Je hebt je gewapend met een brede ontwikkeling, met basisvaardigheden, een open hart en een kritisch verstand. Wij hebben het onderwijs niet op de toekomst aangepast, maar hebben je de tools geboden om straks elke toekomst aan te kunnen. Nu kun je open blijven staan voor nieuwe ontwikkelingen en levenslang blijven leren van en met elkaar in openheid en vertrouwen.

Pak die ruimte voor je individuele ontplooiing en ontwikkeling, dan ga je een mooie toekomst tegemoet. Succes!

Maria Michels, rector DNS

Tilburg, 7 juli 2016

Handtekening mentor:

B= beginner
O= opkomend
G= gevorderd
E= expert

